

VÆRDIFULDE KULTURMILJØER I KØBENHAVN KØBENHAVNERNES VELFÆRD

4.4

Enghavevej / Bavnehøj Allé

4.4 ENGHAVEVEJ / BAVNEHØJ ALLÉ

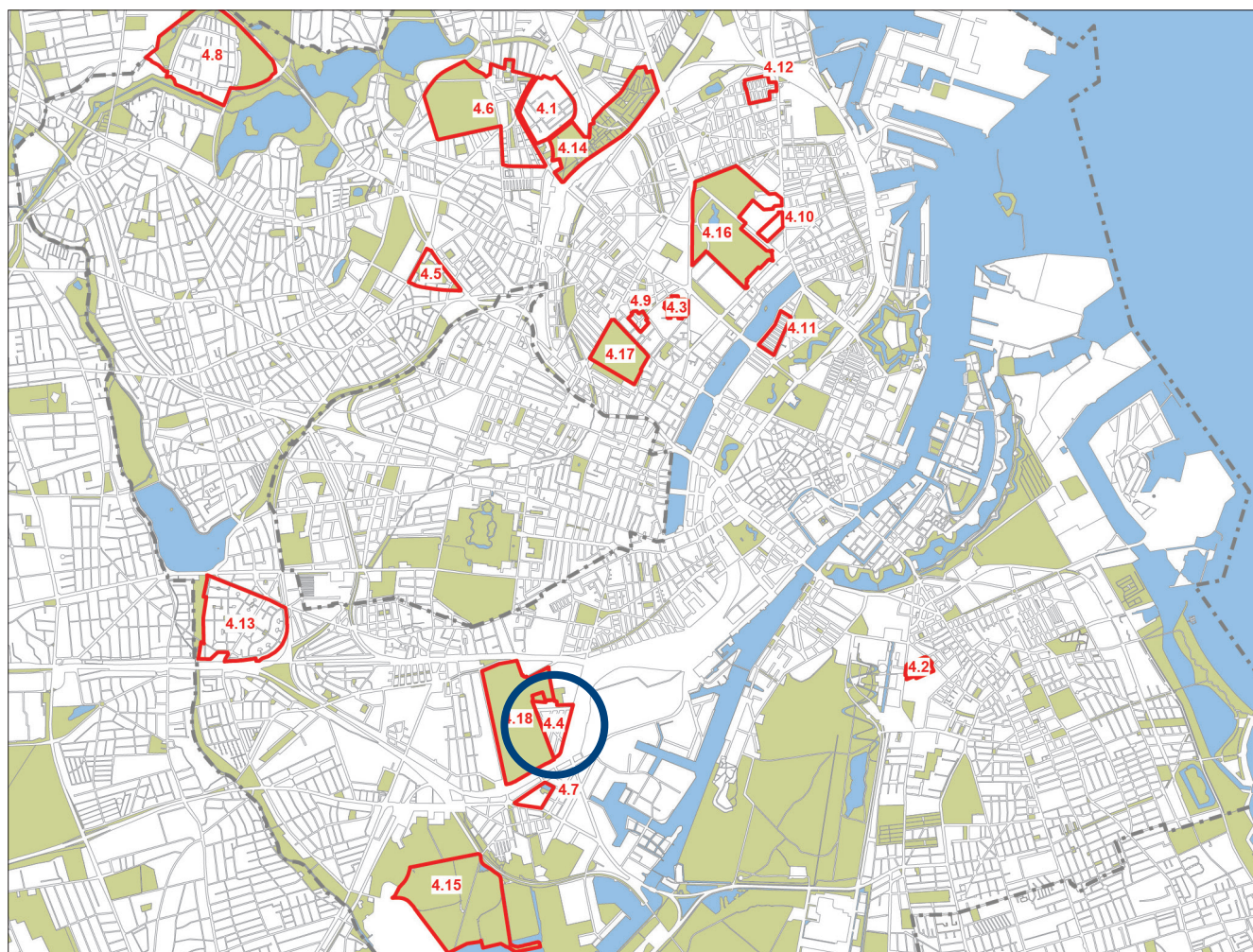
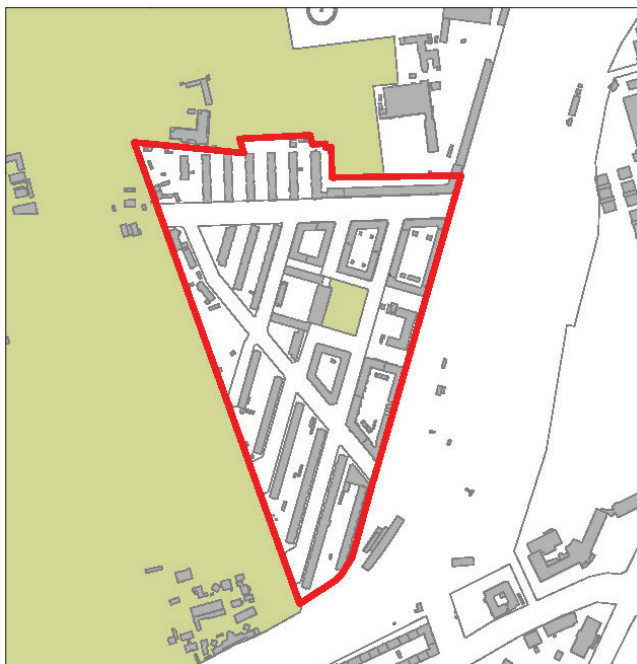
Stedet

Kulturmiljøet omfatter boligbebyggelsen vest for Vestre Kirkegård. Dertil en brandstation, en skole, idrætsanlæg, friluftsbad, butikker samt grønne arealer omkring boligblokke og grønne anlæg. Det afgrænses af Enghavevej imod øst, Vestre Kirkegård mod vest, Sydbanestien og Ernst Kapersvej mod syd og vestre fængsel og Vestre Kirkegård mod nord.

Periode

Moderne tid

I første del af 1900-tallet opstod i kølevandet på industrialiserings slum - og spekulant boligbyggeri - en ny bevægelse. De nye tanker lagde vægt på lys og luft i boligbyggeri, så den nye samfundsgruppe - arbejderne - kunne nyde grønne områder og havde mulighed for sportsudfoldelse nær deres bolig. Man lagde vægt på "det sunde menneske" dvs. den sunde krop, og derfor opstod foruden boligbyggeri i grønne sunde omgivelser også div. offentlige bygninger, som hospitaler, plejehjem og

Oversigtskortet viser de 18 kulturmiljøer, der er i Kommuneplan 2011 under afsnittet 'Københavnerens velfærd'. For hvert af kulturmiljøerne er der udarbejdet en baggrundsrapport. Denne rapport omhandler 4.4 Enghavevej / Bavnehøj Allé, markeret med den blå cirkel.

skoler blev bygget efter samme princip. En særlig dansk variant af at give arbejderne lys og luft er kolonihaveforeninger, der ud over lyset og luften også gav arbejdernes mulighed for at dyrke grøntsager til eget forbrug. Det kom til at få en enorm indvirkning på arbejdernes sundhedstilstand efter de to verdenskrige.

Planlagte byområder

De store, gennemtænkte byplaner, idealer om bedre boliger, om lys og luft, rekreation, sundhed, forsorg, uddannelse m.m. har præget Københavns udvikling siden midten af 1800-tallet, og særligt de seneste 100 år er kendetegnet ved de store planer og opførelse af nye bydele uden for byens oprindelige snævre rammer.

Den moderne tankegang afspejler sig både i den eksisterende boligmasse (sanering), og ikke mindst i planlægninger af nye boligområder, hvor der fra starten skabes plads mellem husene, grønne områder, lysere boliger, altaner mm. De nye tanker har betydet meget for den

- Afgrænsning af kulturmiljøet
- Bærende bevaringsværdier
- Værdifulde bebyggelsesflader
- Værdifulde landskabsflader

Hans Olriks Vej

måde man planlægger og anlægger nye boligområder på også i dag.

Forbillederne blev især hentet i England, men også franske byggerier inspirerede.

Med den ændrede opfattelse af, hvordan bolig- og byområder skulle indrettes blev livet i det offentlige rum også anderledes - der skabes i højere grad rum for alle befolkningsgrupper.

Begrundelse

Kulturmiljøet er et fint eksempel på en planlagt homo-

Statuen "Hestebetvingeren" er placeret i midtertabatten på Bavnehøjs Allé helt ud til Enghavevej.

gen bydel, der er opført over en 30-årig periode, og som indeholder både boligbebyggelser integreret med skoler, institutioner og butikker og andre funktioner, der medvirker til at skabe et levende miljø og giver området sin egen identitet. Området er opført efter tidens idealer om gode sunde boliger i grønne omgivelser for almindelige mennesker. De mange smukke boligbebyggelser bindes sammen af grønne gård- og gaderum. Efterhånden som behovet for nyt boligbyggeri opstod gennemførte kommunen en planlægning for de enkelte områder.

Kulturmiljøets bevaringsværdier

- De regulære boligbebyggelser fra perioden 1920-50
- Brandstationen opført 1927-28
- Gårdanlæg
- Skoler
- Parkanlæg
- Allébeplantningen

Arkitektur

Hovedtræk og bebyggelsesmønster

Bavnehøj kvarteret ligger som et selvstændigt bykvarter afgrænset af jernbanens tracé, der er højt beliggende mod både øst og syd, af Vestre Kirkegård mod vest og af Katolsk og Mosaisk Kirkegård, idrætsanlæg samt Vestre Fængsel mod nord. Terrænet stiger fra kote 3 ved Enghavevej til kote 11 i kvarterets nordvestlige hjørne. Terrænstigningen opleves mest markant på Bavnehøj Allé.

Området er opdelt af vejene Bavnehøj Allé og Tranehavevej, som danner et V-formet vejsystem, der krydses af tværgående, mindre veje. Centralt i området ligger Bavnehøj skole og Enghavevejs Brandstation, begge udført i 1929 med stadsarkitekt Poul Holsøe som arkitekt. Den U-formede, nyklassicistiske skole, der er i henholdsvis 3 og 4 etager, er opført i røde mursten, og især midterfløjens gavle markerer sig stærkt i gadebilledet. Øst for skolen danner et hævet, træomkranset areal overgangen til den ligeledes U-formede brandstation, hvis facader er præget af store portåbninger og vinduespartier, der afsluttes med kviste.

Området rummer en varieret boligbebyggelse.: Skole og

Luftfoto af kulturmiljøet 2012 mellem Enghavevej og Vestre Kirkegård.

Gavle ud mod den vestlige ende af Bavneshøjs Allé

brandstation er omgivet af 4-etagers boligkaréer, mellem Tranehavevej og Vestre Kirkegård ligger en 5-etagers stokbebyggelse, på hjørnet af Enghavevej og Bavneshøj Allé ligger en randbebyggelse i 5 etager, og i områdets vestlige del ligger Tranehavegård, der oprindeligt blev opført som aldersrentebebyggelse - nu ombygget til ældreboliger.

Delområder og elementer i bebyggelsen

Bavneshøj Allé

Bavneshøj Allé strækker sig fra Enghavevej i øst til Vestre Kirkegård i vest. Alléens vejudlæg er opdelt i to ensrettede, smalle kørebaner, der afgrænser et allébeplantet, græsklædt midterareal. Enkelte veje gennemskærer midterarealet. Mod Enghavevej markeres alléen smukt

af Thomas Vincottes skulptur "Hestebevtinger", der er opstillet på midterarealet. Fra Enghavevej stiger alléen stærkt op mod Vestre Kirkegård. Bavneshøj Allé er en karakterfuld vejstrækning, der på smuk vis er orienteret mod Vestre Kirkegård, og samtidig tilfører alléen fine, grønne kvaliteter til bebyggelsen i Bavneshøj kvarteret.

Etagebebyggelser

Den omgivende etagebebyggelse danner markante og smukke vægge omkring Bavneshøj Allé. Den varierede bebyggelse fremstår med blanke mure og tegltage. Mod nordøst findes en randbebyggelse i 5 etager, opført 1942-1945 med Knud Hansen som arkitekt. Bebyggelsen, der er udformet som vinkelbebyggelse langs Enghavevej og Bavneshøj Allé, er indrettet med syd- og vestvendte alta-

Brandstationen med de karakteristiske vinduer der skyder op i taget.

Skolegård

ner/ karnapper og har, som følge heraf, adgangen til lejlighederne langs Bavnehøj Allé placeret på gårdsiden. Mod sydøst ligger 3 boligkarréer bygget af Københavns Kommune i 1928-1930. Karréerne er alle i nyklassicistisk stil med fremhævede, lodrette partier og enkelte har karakteristiske, runde vinduer ved trappeopgangene. Tværvæjene mellem karréerne er smukt beplantede. Mod vest ligger den nord-syd orienterede stokbebyggelse Tranehavegård, der er opført i 1941-1942 af arkitekt Aage Rafn. Stokkene, der er i 4 etager, er udformet med markante gavle. Indgangen til bebyggelsen sker via smukt beplantede haverum mellem husene.

Udsigt

Fra Bavnehøj Allé er der udsigt mod flere af nabobydelen Vesterbros vartegn og fikspunkter. Mod øst danner banens hævede og beplantede tracé en væg i gaderummet. Bagved ses H.C. Ørstedværkets karakteristiske bygningsprofil. Fra de grønne haverum i Tranehavegård kan man mod nord se Carlsbergs nye og gamle silo samt Vestre

Brandstationen set fra Enghavevej

Fængsel. Også mod syd er der ved karrébebyggelserne smukke kig ad tværvæjene mod bl.a. Bavnehøj Skole. Den vestlige afslutning af Bavnehøj Allé markeres af kirkegårdens grønne træer og Bavnehøj Kirke.

Sårbarhed

Området ligger lidt som en selvstændig enklave, idet den tunge trafik på Enghavevej, Vestre Kirkegårds smukke, men også øde parkområde og de overfor liggende banesporafskærer området fra at få forbindelse med det omkringliggende Kgs. Enghave, Vesterbro og DSB's banearaler (bl.a. boligerne ved Otto Busses Vej).

Udviklingsmuligheder

Det er ønskeligt, at der foretages en sanering af trafikken på det omkringliggende vejsystem. Der bør etableres broer, veje og lignende med henblik på at skabe sammenhænge med det omgivende Vesterbro, Kgs. Enghave og Sydhavn. Såfremt DSB's banearaler bliver omdannet

Skolen med det grønne anlæg foran

V.A. Borgens Vej

til byområde, bør der skabes adgang dertil, ligesom Kgs. Enghave må inddrages som tilskud til bydelen.

Lignende eksempler

-

Nuværende sikring

-

Kilder

Bydelsatlas Kongens Enghave

København 2014

Skolebygningens genkedelige gavl ud mod H. V. Rolstedes Vej

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Udvikling
Postbox 348
1503 København V
Telefon 33 66 35 00
E-mail: byensudvikling@tmf.kk.dk
www.kk.dk

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen